

2) Genitalia (fig. 3)

Left *valve* deformed and shrunken. Right *valve* of natural size but slightly deformed. Left part of *gnathos (brachia)* deformed, shrunken and arising from what appears to be the membranous apex distad to the *papillae anales*, one of which - the left one - is present. Right part of *gnathos (brachia)* normal looking. *Uncus* present, but deformed and somewhat atrophied. *Penis* present but somewhat deformed. *Ductus bursae* and *corpus bursae* present but atrophied. Right *vinculum* and right half of *tegumen* and *saccus* present but slightly deformed. The whole of the left side of the genital ring has been taken over by deformed and atrophied female parts.

Acknowledgments

We wish to thank Mr Willy DE PRINS (Antwerpen) for taking the photographs we used for our figs 1 and 2 and Dr P. S. WAGENER (Bocholt, B.R.D.) for information about the taxonomic status of populations of the listed taxa in SW. Turkey.

Korte mededeling

Zwerver en dwaalgast : *Papilio machaon* LINNAEUS (Lepidoptera : Papilionidae)

Voor de meeste vlinderkenners roept *Papilio machaon* LINNAEUS vragen op. In ons land komt de koninginneapolis wel regelmatig voor, maar korte perioden van bloei wisselen af met perioden van schaarsheid.

In Midden-België was de koninginneapolis elk jaar aanwezig van 1970 tot 1977. Na de strenge winter van 1977-1978 bleek de soort jarenlang onvindbaar. In 1983 bereikte zij opnieuw deze streek en werd dan weer elk jaar gezien tot 1986. Dan volgde weer een strenge winter. In 1987 en 1988 waren er geen waarnemingen.

Het jaar 1989 was eindelijk weer een topjaar. In Gembloers (Namen) werd op 14 juni al de lentegeneratie opgemerkt door R. HOENS. Vanaf 22 juli werd de zomer-generatie al gezien. Daarna werden in Brabant zowat overal zwervers gesigneerd. Op 13 en 28 augustus vond ik te Anderlecht (Brabant) rupsjes op bloeiende anijs. Op peenloof werd op 6 september een volwassen rups gevonden te Schepdaal (Brabant) en de volgende dag één te Sint-Martens-Bodegem (Brabant).

Op onze breedtegraad vindt men de rups vooral op peenloof, maar in het zuiden zou de voedselplant venkel zijn. In mijn tuin vond ik dit jaar rupsen alleen op anijsplanten, dicht onder de bloemschermen. De wortelbedjes werden ongemoeid gelaten. De voorkeur van de koninginneapolis voor deze warmteminnende schermbloemsoorten kan een aanwijzing zijn voor zijn zuidelijke origine.

In Groot-Brittannië is de vastlandsform van de koninginneapolis nergens inheems. Toch waren er van 1940 tot 1950 niet minder dan 50 vangsten, blijkbaar afkomstig uit Frankrijk. Dan volgde een lange periode van schaarsheid die tot nu nog voortduurt. Van 1951 tot 1988 werden nog maar 12 vinders en 2 rupsen gemeld uit Zuid-Engeland. Eenmalige vangsten zijn ook bekend van de Kanaaleilanden en van het eiland Wight.

(W. TROUKENS, Van Souststraat 502, B-1070 Anderlecht).